

N:o 47.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till ny förordning angående bevillning af fast egendom samt af inkomst; gifven Stockholms slott den 15 februari 1907.

Under åberopande af bifogade utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att antaga närlagda förslag till ny förordning angående bevillning af fast egendom samt af inkomst jämte instruktion för taxeringsmyndigheterna.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse väl bevågen.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres sjukdom:

GUSTAF.

Carl Swartz.

I och med att självdeklarationen infördes 1902 inträdde den skattskyldige som agerande part i skatteprocessen. Genom författningsändring 1907 avskaffades bevillningsberedningarna och taxeringskommittéerna och i stället skulle taxeringsarbetet i första instans skötas av taxeringsnämnder. Taxeringsnämnderna fungerade som ett beredningsorgan till prövningsnämnderna, vilkas uppgift var att överpröva alla taxeringar. Som det allmännas ombud i prövningsnämnden fungerade chefen för landskontoret, landkamreraren. I övrigt fanns inga andra tjänstemän anställda för granskningsarbetet. Landskontorets övriga tjänstemän ansågs emellertid på fritid böra medverka i taxeringsarbetet mot ersättning.

Administration av skattesystemet

13.1 Inledning

Skattesystemet berör alla invånare, företag och organisationer och nästan alla deltar i dess administration som deklaranter, uppgiftslämnare eller betalningsförmedlare. I detta kapitel beskrivs skatteadministrationens uppbyggnad, men perspektivet begränsas till statliga myndigheter.

Vanligtvis identifieras skatteadministrationen som ”Skatteförvaltningen”, vilken sedan den 1 januari 2004 består av en enda myndighet, Skatteverket. Skatteverket är fr.o.m. 1 januari 2006 organiserat med sju skatteregioner och ett huvudkontor i Solna. Skatteverket sysslar även med annat än skatter, t.ex. folkbokföring. Det finns å andra sidan flera myndigheter utanför Skatteverket som också svarar för viktiga beskattningsfunktioner, exempelvis Tullverket och kronofogdemyndigheterna. Som samlingsbeteckning på alla olika beskattningsfunktioner, utan hänsyn till vilken myndighet som svarar för dem, används i det följande skatteadministrationen.

Det finns emellertid dessutom ett antal funktioner som är nödvändiga för att upprätthålla skattesystemet, men som ligger utanför vad man normalt menar med skatteadministration, t.ex. de politiska instansernas arbete med utformning av skattepolitik och skattelagstiftning, liksom rättsväsendets befattning med skattemål och skattebrott.

I detta kapitel behandlas i nämnd ordning

- den politiska nivån (där skattepolitik och skattelagstiftning utformas)
- den egentliga skatteadministrationen
- rättsväsendet (som hanterar tvister, brott och straff)

13.2 Den politiska nivån

”Det svenska folkets urgamla rätt att sig beskatta” utövas av riksdagen. Inom riksdagen behandlas skattefrågor av skatteutskottet.

I några avseenden måste emellertid riksdagen underordna sig EU. Det gäller mervärdesskatten och de s.k. harmoniserade punktskatterna, där EU ställer vissa krav på hur reglerna ska vara utformade. Det är dock fortfarande riksdagen som beslutar om den konkreta utformningen även av dessa regler.

Det är regeringen som lägger fram de propositioner som riksdagen ska ta ställning till. Lagförslagen utarbetas inom regeringskansliet och när det gäller skattelagstiftning är det Finansdepartementets skatteavdelning som svarar för utformning av propositioner och förslag till lagtext. Dessa förslag grundar sig i sin tur ofta på mer eller mindre omfattande utredningar som publiceras som departementspromemorior (Ds), eller i skriftserien statens offentliga utredningar (SOU).

13.3 Skatteadministrationen

Som redan nämnts omfattar skatteadministrationen inte bara Skatteverkets verksamhet utan även t.ex. en stor del av kronofogdemyndigheternas arbete och Tullverkets uppbörd av moms, tullar m.m. vid import från länder utanför EU. Även Vägverkets uppbörd av fordonsskatt och tingsrätternas hantering av stämpelskatt kan räknas till skatteadministrationen. Ekonomistyrningsverkets arbete med inkomstredovisning och inkomstprognoser är uppgifter som i andra länder normalt utförs av de centrala skattemyndigheterna, vilket kan motivera att även detta arbete inräknas i skatteadministrationen.

13.3.1 Skatteverket och exekutionsväsendet

I och med enmyndighetsreformen i januari 2004 samlades det tidigare Riksskatteverket och dåvarande tio skattemyndigheter, i en enda myndighet, vilket innebär fördelar genom förenklad ärendesamordning, större flexibilitet, och bättre förutsättningar för enhetlig rättstillämpning etc. Den 1 januari 2005 slogs de två nordligaste regionerna

Luleå och Östersund ihop till en skatte-region, och fr.o.m. den 1 januari 2006 kommer regionernas antal att minska till sju.

Vid den nya myndigheten har inrättats en funktion med allmänt ombud som getts rätt att bl.a. överklaga verkets taxerings- och beskattningsbeslut. Tillsammans hade Skatteverket och exekutionsväsendet ca 13 000 anställda vid ingången av år 2004.

13.1 Tabell

Fast anställd personal i skatteförvaltningen och exekutionsväsendet per den 1 januari resp. år

Number of permanent employees January 1st at the Swedish Tax Agency and its regional authorities

	1992	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2005
Skatteverket, HK (Tax Agency Main Office)	868	935	1 023	1 094	1 072	1 144	1 234	1 280
Varav IT-avdelningen (IT)	369	557	618	657	654	597	640	644
Varav övriga avd (other)	499	378	405	437	418	547	594	636
Skatteregionerna (Tax Regions)	11 863	11 039	10 724	9 687	8 976	9 496	9 306	9 238
Kronofogdemyndigheterna (Enforcement Authorities)	2 880	2 888	2 878	2 753	2 596	2 516	2 473	2 426
Totalt (Total)	15 611	14 862	14 625	13 534	12 644	13 156	13 013	12 944

*År 2004 inrättades Skatteverket, och siffrorna för 2004 avser Skatteverkets huvudkontor i Solna.

Källa: RSV:s årsredovisningar för 1993/94, 1997, 1998, och 2001-2003

Skatteverket är central förvaltningsmyndighet för

- Beskattning
- Indrivning
- Folkbokföring
- Registrering av bouppteckningar

Omkring 50 procent av personalen på Skatteverkets huvudkontor arbetade vid ingången av 2005 inom IT-avdelningen, med verksamhet över hela landet. Sedan den 1 september 2005 består Skatteverkets huvudkontor av sex staber och tre avdelningar: Verksledningsstaben, Utvecklingsstaben, Personalstaben, IT-staben, Kommunikationsstaben och Säkerhetsstaben, samt rättsavdelningen, produktionsavdelningen och kronofogdeavdelningen. I övrigt består Skatteverket av nio, snart sju skatteregioner med sina respektive kontor, punktskattekontoret i Ludvika samt ett storföretagsskattekontor med enheter i Stockholm, Malmö och Göteborg. I samband med denna omorganisation har också en stödavdelning bildats, Verksamhetsstöd för skatt och kronofogdemyndigheten. Där ingår bl.a. den tidigare IT-avdelningen.

Skatteregionerna, dvs. den regionala skatteadministrationen, var från början en del av länsstyrelsen. År 1987 bildades 24 fristående länskattemyndigheter, som 1991 slogs samman med de lokala skattemyndigheterna i länet till länskattemyndigheter. Den 1 januari 1999 ombildades skattemyndigheterna till tio regionmyndigheter, en organisation som varade i fem år. Sedan den 1 januari 2004 ingår skatteregionerna i den nya centralorganisationen, Skatteverket. Den regionala struktur som tidigare följde länsgränserna har brutits. Inom varje region finns ett eller flera skattekontor, till vilka allmänhet och företag vänder sig i skatte- och folkbokföringsfrågor. Det är skattekontoren som svarar för den operativa verksamheten.

I skatteförvaltningen arbetade år 2004 omkring 10 500 personer. Operativa arbetsuppgifter (hantering av deklARATIONER och ärenden, service, kontroll etc.) svarade för nästan 2/3 av den samlade arbetstiden. Den resterande tredjedelen togs i anspråk av utbildning, drift, underhåll och utveckling av IT-systemen, samt andra stöd- och ledningsfunktioner.

Från 1992 fram till 2000 minskade antalet anställda på skattemyndigheterna och RSV på grund av rationaliseringar och anslagsminskningar med ca 2 900 personer. Samtidigt skedde en intern omfördelning av resurser från ren ärende- och deklara-tionshantering (s.k. grundhantering) till skattekontroll. Från och med 2001 har emellertid antalet anställda ökat något. De senaste åren har den tid som lagts ned på revision minskat, medan skrivbordskontrollerna ökat.

Kronofogdemyndigheterna räknas inte till skatteförvaltningen utan utgör en särskild förvaltningsgren, med Skatteverket som chefsmyndighet. Kronofogdemyndigheterna har bl.a. till uppgift att driva in obetalda skatter och allmänna avgifter (allmänna mål) samt privaträttsliga fordringar (enskilda mål).

År 1988 slogs de tidigare 81 kronofogdemyndigheterna samman till 24 länsmyndigheter. Den 1 januari 1997 sammanfördes kronofogdemyndigheterna i tio regionala myndigheter. Kronofogdemyndigheterna är organiserade under Skatteverket. I budgetpropositionen 2004/05 aviserade regeringen att kronofogden fr.o.m. den 1 januari 2006 skulle organiseras som en enda myndighet, likt Skatteverkets nuvarande organisation. Även om regeringen i budgetpropositionen 2005/06 gör samma bedömning av behovet av en rikstäckande kronofogdemyndighet, anser man att det ännu saknas förutsättningar för att genomföra förändringen till detta datum. Därför har frågan om kronofogdemyndigheternas enmyndighetsreform skjutits något på framtiden.

13.2 Tabell
Skatteförvaltningens personalresurser i årsarbetskrafter
Hours worked in the Tax Agency expressed as staff years

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Service	680	672	646	637	686	729	736	751	695	705	735
Grundhantering (Basic processing)	2 566	1 996	1 597	1 494	1 504	1 356	1 255	1 248	990	966	964
Skrivbordskontroll (Desk audits)	1 641	2 177	2 232	2 108	1 851	1 644	1 707	1 869	2 063	1 902	2 092
Revision (Field audits)	1 367	1 482	1 485	1 463	1 329	1 115	975	959	967	959	964
Skattenämnd/process (Tax disputes)	165	164	172	183	182	188	182	186	193	200	222
Skattebrottsenheterna (Tax Fraud Investigation Units)						39	55	76	se anm.		
Regionernas operativa beskattningssuppg (Operational taxation at regional level)	6 419	6 491	6 132	5 885	5 552	5 071	4 910	5 089	4 908	4 732	4 977
Folkbokföring (Population registration)	755	709	656	614	595	591	573	594	639	646	649
Fastighetstaxering (Property valuation)	233	263	344	197	206	157	196	159	198	372	208
Brottsbekämpning (Crime combating)									105	125	143
Registrering av bouppteckningar (Estate inventory registration)									107	104	109
Regionernas operativa uppgifter (All operational tasks at regional level)	7 407	7 463	7 132	6 696	6 353	5 819	5 679	5 842	5 957	5 979	6 086
Administration (Administrative functions)	2 527	2 610	2 338	2 487	2 363	2 390	2 497	2 663	2 786	2 592	2 475
Total	9 934	10 073	9 470	9 183	8 716	8 209	8 176	8 505	8 743	8 571	8 561
Huvudkontoret (skatteuppgifternas beräknade andel) Main Office (tax administration's estimated share of total hours worked)	810	859	866	874	890	900	942	916	940	988	1 025
Summa Skatteverket Total the Tax Agency	10 744	10 932	10 336	10 057	9 606	9 109	9 118	9 421	9 683	9 559	9 586

Anm: Årsarbetskraft (staff year) = 200 dagar (days) = 1 600 arbetstimmar (workhours)
Arbets-tid på huvudkontoret, ingår till den del tiden beräknas belöpa på skatteförvaltningens verksamhet.
År 2002 blev brottsbekämpning och registrering av bouppteckningar egna verksamhetsgrenar
Källa: RSV:s årsredovisningar 1997- 2004

13.3 Tabell

Kronofogdemyndigheternas personalresurser i årsarbetskrafter Hours of work at the Regional Enforcement Authorities expressed as staff years

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2 001	2002	2003	2004
Förebyggande verksamhet (Information)	11	12	12	12	11	12	14	21	27	24	25
Summarisk process (Injunctions to pay etc.)	235	216	202	205	198	201	187	197	208	210	210
Indrivning (Debt collection)	1 688	1 671	1 611	1 806	1 777	1 810	1 709	1 659	1 517	1 525	1 501
Fastighetsförsäljning (Sale of real estate)	189	177	147	130	96	83	77	62	53	47	48
Konkurstillsyn (Bankruptcy supervision)	87	91	85	84	79	76	69	62	61	60	59
Skuldsanering (Debt relief)	32	63	68	73	58	58	60	67	57	50	50
Summa operativ verk. (Total operative activity)	1 995	2 001	1 911	2 092	2 009	2 240	2 116	2 069	1 924	1 917	1 893
Administration (Administration)	480	429	447	376	358	298	305	277	401	393	388
Egen utbildning (Training)	133	163	176	0	0	0	0	0	0	0	0
Koncernövergripande (Service-wide tasks)	30	30	27	0	0	0	0	0	0	0	0
Summa KFM (Total)	2 637	2 622	2 560	2 468	2 367	2 538	2 421	2 346	2 325	2 310	2 281

Anm: Årsarbetskraft (staff year) = 200 dagar (days) = 1 600 arbetstimmar (workhours)

Källa: Skatteverket, PLEX-systemet

13.4 Tabell

Skatteverkets och exekutionsväsendets anslagsutgifter, mnkr Budget expenditure by the Tax Agency and the Enforcement Service, MSEK

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Skatteverket (Tax Agency)	4 689	4 610	4 367	4 506	4 923	4 808	..	5 007	5 193	5 479	5 638	5 791	5 985
varav folkbokföring (Population registration)	438	424	421	379	394	381	..	424	439	464	469	488	503
varav fastighetstaxering (Property valuation)	293	213	220	201	274	190	..	141	170	148	178	306	191
varav beskattning (Taxation)	3 958	3 973	3 726	3 926	4 255	4 237	..	4 442	4 584	4 867	4 700	4 681	4 950
varav brottsbekämpning (Crime combating)											139	170	191
varav registrering av bouppteckningar (Estate inventory registration)											152	148	150
Exekutionsväsendet (The Enforcement Service)	1 137	1 153	1 187	1 181	1 342	1 322	..	1 459	1 535	1 518	1 544	1 620	1 672
Allmänna Val (General Elections)	13	13	269	102	9	35	..	78	9	9	0	0	0
Övriga utgifter och inkomster, netto (Other expenditure and income, net)	543	32	61	-268	-181	-188	..	4	8	4	0	1	0
Total	6 382	5 808	5 884	5 521	6 093	5 977	6 096	6 548	6 745	7 011	7 182	7 412	7 657

Anm: År 2002 blev brottsbekämpning och registrering av bouppteckningar egna verksamhetsgrenar.

* På grund av omläggning av årsredovisningen kan endast den totala anslagsutgiften för 1998 visas.

Källa: RSV:s årsredovisningar för 1993/94, 1997-2004.

Sammantaget förbrukade Skatteverket och kronofogdemyndigheterna nästan 7,7 miljarder kronor år 2004. Beskattningsverksamheten står för nästan 80 procent av denna summa.

13.3.2 Tullverket

Tullverket omorganiserades under 2004, varvid den tidigare regionala indelningen av verket upphörde. Den operativa verksamheten samt utvecklingsarbete och IT-stöd bedrivs vid nio olika kompetenscenter med nationellt ansvar i Stockholm, Göteborg, Malmö, Sundsvall och Luleå. Tullen har cirka 2 200 anställda. År 2004 uppgick de sammanlagda årsarbetskrafterna till cirka 2 200. En av Tullverkets viktigaste uppgifter är att ta in tullar, mervärdesskatt samt andra skatter och avgifter. Efter initiativ från respektive generaldirektörer inleddes under 2004 ett samarbete mellan Skatteverket och Tullverket, i syfte att bl.a. effektivisera verksamheterna och förenkla för allmänhet och företag genom nya IT-tjänster.

Tullgränserna har flyttats i och med Sveriges inträde i EU. Betalningarna till Tullverket vid handel med ”tredje land” (länder utanför EU) uppgår till ca 47 miljarder kronor. Huvuddelen av moms och andra skatter inlevereras till den svenska

staten medan tullavgifterna i huvudsak går till EU.

13.5 Tabell Exekutionsväsendets regionindelning fram till den 1 januari 2006 The Enforcement Service's division into regions, until January 1, 2006

Län County	Kronofogdemyndighet Regional Enforcement Authority
Stockholms Gotlands	Stockholm
Östergötlands Jönköpings	Jönköping
Kronobergs Kalmar Blekinge Hallands	Kalmar
Skåne	Malmö
Västra Götalands	Göteborg
Värmlands Örebro	Karlstad
Uppsala Södermanlands Västmanlands	Eskilstuna
Dalarnas Gävleborgs	Gävle
Västernorrlands Jämtlands	Härnösand
Västerbottens Norrbottens	Umeå

Anm: Respektive kronofogdemyndighet namnges efter sin huvudort. (Each regional authority is named after the city where its head office is located.)

13.6 Tabell Tullverkets personalresurser i årsarbetskrafter*, fördelning på olika processer Customs service personnel resources, expressed as staff years, distribution between different processes

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Effektiv handel (<i>Effective trade</i>)	1 081	949	941	932	926	859	780
Gränsskydd (<i>Frontier protection</i>)	763	798	816	856	845	816	881
Övriga processer (<i>Other processes</i>)	547	572	509	488	516	530	540
Summa (Total)	2 391	2 319	2 266	2 276	2 287	2 205	2 201

* Årsarbetskraft (staff year) = 200 dagar (days) = 1 600 arbetstimmar (workhours).

Källa: Tullverkets årsredovisningar 1998-2004

13.7 Tabell Betalningar till Tullverket, mnkr Revenue collected by Customs, MSEK

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Moms (VAT)	34 115	38 017	38 122	37 107	47 395	46 936	44 339	47 009	43 337
Tullmedel (<i>Customs duties</i>)	3 113	3 490	3 291	3 123	3 439	3 408	3 146	3 218	3 503
Övriga avgifter och skatter (<i>Other taxes and duties</i>)	185	309	356	367	250	231	203	222	266
Medel för andra myndigheters räkning (<i>Other revenue</i>)	827	855	66	24	26	23	25	26	20
Summa (Total)	38 240	42 671	41 835	40 621	51 110	50 598	47 713	50 475	47 126

Källa: Tullverkets årsredovisningar 1996-2004

13.3.3 Tingsrätterna som beskattningsmyndigheter

Tingsrätterna utför administrativa beskattningsuppgifter när det gäller uttag av stämpelskatt vid fastighetsöverlåtelser m.m., där tingsrätterna medverkar i egenskap av inskrivningsmyndigheter och beviljar lagfarter. Då registreras de köpeskillingar som ligger till grund för skatten. Själva lagfartshandlingen utfärdas av Lantmäteriverket som också redovisar skatten. Betalning sker i allmänhet genom postförskott.

Tidigare svarade domstolarna även för registrering av bouppteckningar och arvs-skatt men denna verksamhet fördes över från domstolsväsendet till skatteförvaltningen den 1 juli 2001.

13.3.4 Övriga myndigheter

Vägtrafikskatt betalas till Vägverket som också svarar för bilregistret. Skatteverket är dock central förvaltningsmyndighet och Skatteverkets regionkontor i Örebro är beskattningsmyndighet. Vägverket ansvarar också för att bygga och driva det tekniska systemet för uppbörd av den trängselskatt som införs på försök i Stockholm den 3 januari 2006.

Ekonomistyrningsverket, som inrättades den 1 juli 1998 genom en utbrytning av vissa av de uppgifter som tidigare ankommit på Riksrevisionen, medverkar i skattesystemet genom att svara för riksbokföringen som omfattar statens inkomster och utgifter. Ekonomistyrningsverket gör också prognoser över statens inkomster.

13.4 Rättsväsendet och skatterna¹

Bortsett från tingsrätternas medverkan vid uttag av stämpelskatt avser rättsväsendets hantering av skatter dels tvister vid de allmänna förvaltningsdomstolarna (länsrätterna, kammarrätterna och Regeringsrätten), dels skattebrott (polis, åklagare, tingsrätterna, hovrätterna, Högsta domstolen samt kriminalvården).

13.4.1 Överklaganden

Om en skattebetalare är missnöjd med skatteverkets beslut om taxeringen är den normala gången att han begär omprövning hos verket. Om Skatteverket inte ändrar sitt beslut kan han överklaga till länsrätten och därefter till kammarrätten. I sista hand finns möjligheten att begära prövningstillstånd hos regeringsrätten.

Går länsrättens beslut Skatteverket emot kan verket överklaga hos kammarrätten och begära prövningstillstånd hos Regeringsrätten.

Den 1 januari 2004 inrättades ett allmänt ombud, som kan överklaga Skatteverkets beslut, samt överklaga till länsrätt, kammarrätt respektive Regeringsrätten.

Den skattskyldige respektive det allmänna ombudet har också möjlighet att få en rättsfråga bedömd i förväg genom s.k. förhandsbesked. Då vänder man sig till Skatterättsnämnden, som är en fristående myndighet, men vars kanslifunktioner sköts av Skatteverket. Förhandsbesked kan överklagas hos Regeringsrätten.

13.4.2 Skattebrott

Misstänker Skatteverket att en skattskyldig begått skattebrott anmäler man detta till åklagarmyndigheten. Sedan den 1 januari 2005 finns landets åklagare samlade i denna myndighet. Undantaget är Ekobrottsmyndigheten (EBM), som är en åklagarmyndighet som specialiserat sig på ekonomisk brottslighet, dit skattebrott räknas.

Åklagarna leder sedan utredningen, som normalt utförs av polisen. På EBM finns poliser som arbetar med ekonomisk brottslighet. Sedan 1998 finns det skattebrottsenheter vid skatteregionerna, där utredare arbetar med skattebrottsutredningar under åklagares ledning.

Liksom för andra brott är tingsrätten första instans, vars beslut kan överklagas till hovrätten. Högsta instans är Högsta domstolen.

När personer döms till fängelse för skattebrott kommer också kriminalvården med i bilden.

¹ Till Rättsväsendet räknas egentligen också kronofogdemyndigheterna (jfr utgiftsområde 4 i statsbudgeten). Indrivning av skatter är emellertid en uppgift som i de flesta länder utförs av skattemyndigheterna själva. Det är därför rimligt att här betrakta den som en funktion som ingår i skatteadministrationen.

13.8 Tabell

Skattesystemets administrationskostnader 1992, mnkr och procent

Administration costs of the tax system in 1992, MSEK and percent

	Mnkr	Procent
	MSEK	Percent
Skatteadministrationen (The Tax administration)		
Skatteförvaltningen (Tax administration excl. pop. registration and real estate tax)	4 009	84,9
Tullväsendet (Customs)	100	2,1
Kronofogdemyndigheterna (The Enforcement Authorities)	320	6,8
Rättsväsendet (The legal system)		
Förvaltningsdomstolarna (The administrative Courts)	175	3,7
Polisväsendet (The Police)	45	1
Åklagarväsendet (Public Prosecution Auth.)	30	0,6
Allmänna domstolar (General Courts)	27	0,6
Kriminalvård (Correctional Treatment)	15	0,3
Summa (Total)	4 721	100

Källa: Malmer, H., Persson A., Tengblad Å., Århundredets skattereform. Effekter på skattesystemets driftskostnader, skatteplanering och skattefusk, Fritzes 1994.

13.5 Vad kostar skatteadministrationen?

Skatter påverkar ekonomin på flera sätt. Bortser man från skatternas inverkan på utbud och efterfrågan i ekonomin kan den administrativa bördan som skattesystemet lägger på skattebetalare, uppgiftslämnare och myndigheter delas upp på

- administrationskostnader (statliga myndigheter)
- fullgörandekostnader (skattebetalare och uppgiftslämnare)

Skattesystemets administrationskostnader motsvarar statens förvaltningsutgifter för beskattningen, varav merparten belöper på skatteförvaltningen. I samband med utvärderingen av skattereformen 1990/91 beräknades dessa administrationskostnader år 1992 till 4,7 miljarder kronor, varav 85 procent (4,0 miljarder kronor) belöpte på skatteförvaltningen och 7 procent på kro-

nofogdemyndigheterna. Det motsvarade då ca 0,5 procent av skatteinkomsterna. Fullgörandekostnaderna beräknades i detta sammanhang till 9,3 miljarder kronor, vilket motsvarade ca 1 procent av skatteinkomsterna.

Ingen ny beräkning av motsvarande omfattning har gjorts sedan 1992. Det mesta tyder dock på att administrationskostnaderna i reala termer har minskat. Vad gäller övriga myndigheter har Tullverkets befattning med moms och punktskatter minskat sedan EU-inträdet 1995. Vidare har antalet skattemål i förvaltningsdomstolarna minskat påtagligt sedan början av 1990-talet, främst på grund av införandet av nuvarande mycket vidsträckt omprövningsrätt för Skatteverket. Polisens, åklagarväsendets, de allmänna domstolarnas och kriminalvårdens kostnader är marginella i sammanhanget, men inte heller här har det skett någon ökning av ärendevolymen som skulle kunna påverka den allmänna tendensen.

Källor och lästips:

Ytterligare information om skatteadministrationens organisation, arbetsuppgifter, prestationer, bemanning och kostnader kan inhämtas ur årsredovisningarna som lämnas av alla statliga myndigheter senast 22 februari varje år, och andra publikationer som är specifika för respektive myndighet.

Årsredovisning för skatteförvaltningen och exekutionsväsendet (SKV 165), har utkommit sedan budgetåret 1993/94.

Flera publikationer och ytterligare information om skatteförvaltningen och exekutionsverket kan hämtas från Skatteverkets hemsida (www.skatteverket.se). Information om tullen finns på Tullverkets hemsida (www.tullverket.se).

